

Nr 81.

Ankom till riksdagens kansli den 16 maj 1922 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående dyrtidstillägg åt lärare vid vissa statsunderstödda undervisningsanstalter. (2:a avd.)

Uti den till riksdagen den 7 januari 1922 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov har Kungl. Maj:t under åttonde huvudtiteln föreslagit riksdagen dels (punkten 142) att i avbidan på proposition angående dyrtidstillägg åt vissa lärarinnor vid fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala samt vid tre läroanstalter för utbildande av lärarinnor i handarbete, för ändamålet i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 beräkna på extra stat ett förslagsanslag av 17,000 kronor, dels ock (punkt 258) att, i avbidan på den proposition i ämnet, som kunde värda riksdagen förelagd, för beredande av dyrtidstillägg åt lärare vid vissa statsunderstödda läroanstalter på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 under åttonde huvudtiteln beräkna såsom förslagsanslag ett belopp av 16,000,000 kronor.

Vidare har Kungl. Maj:t i den samma dag till riksdagen avlåtna propositionen om tilläggsstat till riksstaten för år 1922 föreslagit riksdagen dels (punkt 27) att i avbidan på proposition angående dyrtidstillägg under år 1922 åt vissa lärarinnor vid fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala samt vid tre läroanstalter för utbildande av lärarinnor i handarbete, för ändamålet beräkna på tilläggsstat för år 1922 ett förslagsanslag å 40,000 kronor, dels ock (punkten 44) att, i avbidan på proposition angående dyrtidstillägg

för år 1922 åt lärare vid vissa statsunderstödda undervisningsanstalter för ändamålet beräkna på tilläggsstat för nämnda år under åttonde huvudtiteln ett förslagsanslag av 36,700,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t uti en till riksdagen avlåten, den 3 mars 1922 dagtecknad proposition, nr 180, vilken hänvisats till statsutskottet för förberedande behandling, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

dels godkänna vid propositionen fogade förslag till kungörelser med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt vissa grupper av lärare;
dels medgiva, att för tiden den 1 april 1922 tills vidare till dess annorlunda förordnas dyrtidstillägg må utgå

a) åt vissa lärarinnor vid fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala samt vid tre i statsrådsprotokollet omnämnda statsunderstödda läroanstalter för utbildande av lärarinnor i handarbete i huvudsaklig enlighet med de allmänna grunder, som gälla beträffande dyrtidstillägg åt övningslärare vid privatläroverk, dock att för lärarinna vid omförmälda fackskola dyrtidstillägg må utgå allenast å hälften av den för varje fall bestämda minimiavlöningen,

b) åt lärare vid vissa sjukvårdsanstalter i enlighet med de allmänna grunder, som gälla för lärare vid folk- och småskolor;

dels bemyndiga Kungl. Maj:t att utfärda de närmare föreskrifter, som för tillämpning av förberörda allmänna grunder må finnas erforderliga;

dels ock till bestridande av kostnaderna för dyrtidstillägg åt ovannämnda lärargrupper anvisa å tilläggsstat för år 1922 ett förslagsanslag av 36,740,000 kronor samt å extra stat för tiden 1 januari —30 juni 1923 ett förslagsanslag av 15,530,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

Utskottet har i avseende å Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition ej funnit anledning till erinran i annat avseende än att med hänsyn till den lägre medelindex, som ligger till grund för riksdagens numera fattade beslut rörande statstjänstemännens dyrtidstillägg, en nedsättning av de av Kungl. Maj:t nu beräknado anslagsbeloppen bör vidtagas. Enligt inom utskottet gjorda beräkningar bör anslaget å 1922 års tilläggsstat beräknas till 33,837,000 kronor

och anslaget å 1923 års halvårsbudget till 14,200,000 kronor. Dessutom bör ikraftträdandet av nu ifrågasatta nya bestämmelser bestämmas till den 1 juli i stället för som föreslagits den 1 april.

Utskottet får alltså hemställa,

att riksdagen må

1) godkänna härvid fogade förslag till kungörelser med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt vissa grupper av lärare;

2) medgiva, att för tiden den 1 juli 1922 tills vidare till dess annorlunda förordnas dyrtidstillägg må utgå

a) åt vissa lärarinnor vid fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala samt vid tre i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 3 mars 1922 omnämnda statsunderstödda läroanstalter för utbildande av lärarinnor i handarbete i huvudsaklig enlighet med de allmänna grunder, som gälla beträffande dyrtidstillägg åt övningslärare vid privatläroverk, dock att för lärarinna vid omförmälda fackskola dyrtidstillägg må utgå allenast å hälften av den för varje fall bestämda minimiavlöningen,

b) åt lärare vid vissa sjukvårdsanstalter i enlighet med de allmänna grunder, som gälla för lärare vid folk- och småskolor;

3) bemyndiga Kungl. Maj:t att utfärda de närmare föreskrifter, som för tillämpning av förberörda allmänna grunder må finnas erforderliga;

4) till bestridande av kostnaderna för dyrtidstillägg åt ovannämnda lärargrupper anvisa å tilläggsstat för år 1922 ett förslagsanslag av 33,837,000 kronor samt å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag av 14,200,000 kronor.

Stockholm den 16 maj 1922.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Närvarande: se under utlåtandet nr 78.

Bilaga I.

Förslag
till
KUNGÖRELSE

angående ändrad lydelse av §§ 1 och 4 i kungörelsen den 29 juni 1921 (nr 463) med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt lärare vid folk- och småskolor, högre folkskolor, kommunala mellanskolor och vissa småskoleseminarier.

Häri genom förordnas, att §§ 1 och 4 i kungörelsen den 29 juni 1921 med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt lärare vid folk- och småskolor, högre folkskolor, kommunala mellanskolor och vissa småskoleseminarier skola erhålla följande ändrade lydelse:

§ 1.

Lärare vid — — — kontanta minimiavlöningen:

a) vid *folk- och småskolor*:

b) vid *statsunderstödda högre folkskolor*:

c) vid *kommunala mellanskolor*:

d) vid *de av landsting och av städer, som icke deltaga i landsting, underhållna småskoleseminarierna*:

ordinarie lärare, som åtnjuter avlöning enligt de från och med år 1920 gällande nya bestämmelserna: å ett belopp, motsvarande nio tiondelar av begynnelseavlöningen för kvinnlig lärare, ökat med det till lärarens avlöning direkt utgående statsbidraget samt med tillfällig löneförbättring, som utgår av statsmedel;

ordinarie lärare, som åtnjuter avlöning enligt de år 1919 gällande bestämmelserna: å den del av berörda avlöning, som motsvarar statsbidraget, ökat med tillfällig löneförbättring, som utgår av statsmedel;

extra ordinarie och vikarierande lärare med full tjänstgöring samt annan icke-ordinarie lärare: å ett belopp, motsvarande nio tiondelar av den stadgade avlöningen, ökat med tillfällig löneförbättring, som utgår av statsmedel; samt

rektor och vikarierande rektor, som åtnjuter särskilt arvode enligt de från och med år 1920 gällande nya bestämmelserna: å ett belopp, motsvarande två tredjedelar av berörda arvode.

§ 4.

Beträffande lärare, som enligt gällande löneförfattning är berättigad att under tjänstledighet för sjukdom uppbära viss del av den kontanta minimilönen, skall gälla, att under tjänstledighet, det eljest till honom utgående dyrtidstillägget skall minskas med ett belopp, som för hel kalendermånad beräknas å nio tiondelar av det i gällande löneförfattning stadgade avdraget å den kontanta lönen och efter ett procenttal motsvarande femtiofem hundradelar av grundtalet. Avdrag å dyrtidstillägg, som nyss sagts, göres endast för ledighet under fortgående lästermin och icke med högre belopp än hela det till läraren under den tid, för vilken avdraget göres, eljest utgående dyrtidstillägget. För del av kalendermånad beräknas avdragets storlek, som om varje månad innehölle trettio dagar.

Denna kungörelse skall äga tillämpning från och med den 1 juli 1922.

Bil. II.

Förslag

till

KUNGÖRELSE

**angående ändrad lydelse av § 3 i kungörelsen den 29 juni 1921
(nr 464) med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt lärare
vid privatläroverk.**

Härigenom förordnas, att § 3 i kungörelsen den 29 juni 1921 med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt lärare vid privatläroverk skall erhålla följande ändrade lydelse:

§ 3.

1. Dyrtidstillägget utgår — — — statens tjänst.
2. Till i § 1 omnämnda befattningshavare utgår dyrtidstillägg på följande sätt:
 - a) Till befattningshavare — — — fall dyrtidstillägg.
 - b) Därest avlöningen utgår efter lästid, och vederbörande lärare är anställd för minst en lästermin, beräknas dyrtidstillägget, som om tilläggsunderlaget för helt år vore lika fördelat på årets tolv månader.
 - c) Till lärare, anställd för kortare tid än en lästermin, utgår för varje månad dyrtidstillägg å det enligt § 1 mom. 1 beräknade tilläggsunderlaget och efter de i § 3 mom. 2 a) angivna grunder.

Denna kungörelse skall äga tillämpning från och med den 1 juli 1922.

Förslag

till

KUNGÖRELSE

**angående ändrad lydelse av § 4 i kungörelsen den 29 juni 1921
(nr 465) med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt lärare
vid folkhögskolor.**

Härigenom förordnas, att § 4 i kungörelsen den 29 juni 1921 (nr 465) med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt lärare vid folkhögskolor skall erhålla följande ändrade lydelse:

§ 4.

Till lärare, som är tjänstledig, skall utgå dyrtidstillägg, minskat i samma proportion som avlöningen avkortas under ledigheten.

Denna kungörelse skall äga tillämpning från och med den 1 juli 1922.
